

ת"פ (ירושלים) 58552-06-19 - מדינת ישראל נ' אמנון חפצדי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 58552-06-19 מדינת ישראל נ' חפצדי

לפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם אמנון חפצדי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות איומים והחזקת סכין.

ביום 13.2.19 בשעה 16:00 הגיע הנאשם להתפלל בבית כנסת ברחוב יפו בירושלים. הנאשם קילל את באי המקום, והמתלונן, שהיה בין המתפללים התקשר למשטרה. הנאשם הבחין בכך, אמר לו "אוי ואבוי אם אתה מתקשר למשטרה" והוציא סכין בעלת להב באורך 21 ס"מ ממכנסיו. המתלונן יצא מבית הכנסת והזעיק שוטרות שנסעו בניידת שעברה סמוך למקום. כשראה הנאשם את השוטרות אמר למתלונן: "בן זונה אני אתפוס אותך ואראה לך מה זה". השוטרות הכניסו את הנאשם לניידת המשטרה והוא החווה לכיוונו של המתלונן תנועה של שיסוף גרון.

2. טרם מתן תשובה לאישום הוגשה בעניינו של הנאשם חוות דעת פסיכיאטרית שנערכה ביום 25.9.21, וממנה עולה כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2013 בשל אפיזודה דיכאונית וכי משנות האלפיים הוא סובל מאפיזודות היפו-מאניות ממושכות, ללא תכנים פסיכוטיים, ומאובחן כסובל מהפרעה דו-קוטבית. עוד עולה כי הוא מאופיין באי שקט ועצבנות, מרבה לריב ולהתווכח, אולם אין לו פגיעה בביקורת המציאות ובשיפוט. חוות הדעת קובעת כי הנאשם כשיר לעמוד לדין וכי היה אחראי על מעשיו בעת ביצועם.

3. תחילה הודה הנאשם בהחזקת הסכין וכפר באיומים ובעבירה נוספת שיוחסה לו בכתב האישום המקורי ונקבע דיון לשמיעת ראיות. ערב הדיון שנקבע לשמיעת ראיות, הצדדים הודיעו כי ערכו ביניהם הסדר דיוני, שבמסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. לא נערך הסדר לעניין העונש.

4. שמיעת הטיעונים לעונש נדחתה שוב ושוב כדי לאפשר לנאשם לשקול צירוף של תיק נוסף, ואולם

עמוד 1

בסופו של יום לא אפשרתי דחייה נוספת של הדין והטיעונים לעונש נשמעו ביום 29.5.24.

5. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם שלושה חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. המאשימה הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצע הנאשם, את הסכנה הגלומה בהחזקת סכין במקום ציבורי ואת הסכנות החברתיות הכלליות הגלומות בתופעת הסכינאות. עוד הדגישה המאשימה את העובדה שהנאשם המשיך באימויו גם בנוכחות שוטרים שהוזעקו למקום ותמכה טיעוניה בפסיקה.

6. ב"כ הנאשם ביקש לגזור על הנאשם מאסר מותנה מורחב, התחייבות בהיקף גדול פיצוי למתלונן וקנס. ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את מצבו הרפואי המורכב של הנאשם, את העובדה כי בסופו של יום לא נגרם לאיש נזק כתוצאה מביצוע העבירות ואת חלוף הזמן מאז ביצוען-כחמש שנים. ב"כ הנאשם לא חלק על כך שמתחם העונש ההולם מתחיל במאסר בעבודות שירות, ואולם הוא טען כי עקרון ההלימה לנסיבותיו האישיות של הנאשם מחייב חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם. ב"כ הנאשם תמך אף הוא עמדתו בפסיקה.

7. הנאשם בדברו האחרון תיאר כי הוא מתגורר בגפו ומקבל סיוע בשל מצבו הבריאותי שאינו שפיר, וטען כי בשל כך הוא אינו יוצא כלל מביתו. כן טען הנאשם כי הוא מוכר למערכת בריאות הנפש, וכי הוא לוקה בפוסט טראומה ממלחמת יום כיפור ומטופל תרופתית.

מתחם העונש ההולם

8. הערכים המוגנים באמצעות עבירת האימונים הם שלווה נפשו של אדם ותחושת הביטחון האישי שלו. הערכים המוגנים באמצעות עבירת החזקת סכין הם שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שלמות הגוף וקדושת החיים.

9. העבירה של החזקת סכין היא חמורה, בשל הפוטנציאל הגלום בה לביצוע עבירות קשות ממנה. בית המשפט העליון התייחס לא פעם לסיכונים הכרוכים בהחזקת סכין, שהיא עבירה "פותחת שער" לעבירות אלימות אחרות, ולצורך להילחם ב"תת תרבות הסכין", אשר לדאבון הלב קנתה לה אחיזה במקומותינו, בין היתר באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין בע"פ 242/07 **אולימבוב נ' מדינת ישראל** (נבו 11.1.07):

"סכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפרצה קוראת לגנב; 'תת תרבות הסכין' על גילויה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילויה."

10. העבירות שביצע הנאשם לא היו מתוכננות, והן היו תולדה של ויכוח שהתפתח בינו לבין מתפללים

נוספים בבית הכנסת שבו ביקש להתפלל. עם זאת, הוא שגרם בדבריו ובמעשיו להסלמת הויכוח וכן הצטייד בסכין מבעוד מועד והסתירה בכיס מכנסיו.

11. הנאשם החזיק סכין בעלת להב ארוך, והכנסתה לתוך אירוע אלים עלולה הייתה להסתיים בשימוש בה, בין אם על ידי הנאשם כלפי אחרים, ובין אם על ידי מישהו אחר שהיה צד לוויכוח. כך או כך, הסכנה הגלומה במעשה מסוג זה היא עצומה. למרבה המזל, האירוע הסתיים מבלי שנעשה שימוש בסכין.

12. האיומים שהשמיע והחווה הנאשם, גם במילים וגם בתנועות גוף, היו משמעותיים, והוא לא היסס להמשיך בהם גם בנוכחות שוטרות שכבר תפסו ועיכבו אותו.

13. לנאשם יש רקע פסיכיאטרי, ואולם כפי שעולה מתוך חוות הדעת, אין הוא סובל ממחלת נפש שמקרבת אותו לסייג לאחריות פלילית. מתוך חוות הדעת עולה כי בשל מצבו הנפשי הנאשם מרבה להיקלע לעימותים מן הסוג שבגיננו הוגש כתב האישום, ועובדה זו מעלה את הסיכון להישנות העבירות ומחייבת מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית.

14. עיון בפסיקה מלמד, כי במקרים דומים נגזרו, ככלל, עונשים שכללו רכיב מרכזי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 5998/09 **שמאיב נ' מדינת ישראל** (נבו 01.11.2009); עפ"ג (י-ם) 1307-05-16 **אבו טיר נ' מדינת ישראל** (נבו 17.08.2016); ת"פ (שלום ראש"צ) 9606-04-23 **מדינת ישראל נ' כברה** (נבו 19.07.2023); ת"פ (שלום י-ם) 2848-11-21 **מדינת ישראל נ' שויכי** (נבו 07.02.2024); ת"פ (שלום י-ם) 57351-11-18 **מדינת ישראל נ' בניזרי** (11.4.22).

15. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות וחמישה-עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי לנפגע העבירה.

העונש המתאים לנאשם

16. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, שיש בה ממד של קבלת אחריות על המעשים.

17. הנאשם כבן 71, ולחובתו ארבע הרשעות קודמות בעבירות אלימות, איומים, סמים, החזקת סכין וגרימת מוות ברשלנות (תעבורה) בגינן נידון גם לעונשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ועונשים נלווים.

ראוי לציון כי שתיים מההרשעות התיישנו ואילו העבירה האחרונה שבה הורשע היא משנת 2022. לדאבון הלב, ניתן לראות כי העונשים השונים שנגזרו על הנאשם לא מנעו ממנו לשוב ולבצע עבירות נוספות ויש צורך להביא גם שיקולי הרתעה אישית בעת גזירת העונש.

18. הנאשם ביצע את העבירות ביום 13.2.19 וכתב האישום הוגש ביום 26.6.19. הדיונים נדחו שוב ושוב בשל טעמים שונים הקשורים להגנה, ומכאן שחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, כחמש שנים תמימות, אינו נסיבה המצדיקה הקלה עם הנאשם, בפרט בשעה שכפי שעלה מתוך בקשותיו החוזרת של הנאשם לדחיית הדיון, בתוך הזמן שחלף אף הוגש נגדו כתב אישום נוסף.

19. מצבו הרפואי של הנאשם מורכב וברור וניכר לעין כי הוא לא כשיר לבצע עבודות שירות, ועל כן אף לא התבקשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות. לצד זאת, מצבו הרפואי של הנאשם יוצר מגבלות פיזיות שמפחיתות בעצמן את יכולתו לבצע מעשי אלימות.

20. עניינו של הנאשם מעורר התלבטות רבה, שכן לחובתו עומדים עברו הפלילי המכביד והרקע הנפשי שלו, שמהווה גורם מגביר סיכון להישנות העבירות ומחייב מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית. אלמלא עמדתה העונשית המקלה של המאשימה, היה מקום לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, אלא שהמאשימה ביקשה להסתפק במאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

מנגד עומדים מצבו הרפואי של הנאשם, אשר מונע ממנו לבצע עבודות שירות בנסיבות שאינן תלויות בנאשם עצמו, ופסיקת בית המשפט המחוזי בעפ"ג (י-ם) 10434-07-23 **שמלאשווילי נ' מדינת ישראל** (7.3.24), אשר קבעה כי בנסיבות דומות יש לבכר עונש של קנס משמעותי על פני מאסר בפועל, אף אם עונש זה חורג לקולא ממתחם העונש ההולם.

21. בסופו של יום מצאתי להקל עם הנאשם בשל גילו ומצבו הבריאותי, ולנוכח פסיקת בית המשפט המחוזי, ועל כן אמנע מלגזור עליו מאסר בפועל, ותחתיו ייגזר עליו קנס משמעותי לצד ענישה צופת פני עתיד.

22. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שמונה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או איומים או החזקת סכין.

ג. התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מהיום מביצוע עבירת איומים או החזקת סכין.

ד. קנס בסך 9,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 1.8.24 והבאים

עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מייד.

על הנאשם לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון
073-2055000

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי
תשלום)

23. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' תמוז תשפ"ד, 07 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.